

El Moble Tradicional

Parlar del mobiliari tradicional és quasi una aventura. És molt poca la informació pel que fa a mobles populars. En general, no ens ha quedat cap descripció de mobiliari que omplia les entrades, les cuines i els dormitoris. Tot ha passat desapercebut als ulls d'erudits locals, viatgers i investigadors. Possiblement la causa d'aquest oblit ha estat la senzillesa i la pobresa que d'ordinari presentaven uns i altres elements.

Resulta interessant l'anàlisi de la doble corrent on s'ha vist sotmès el moble popular en la estimació de la gent. De principis del segle XX i fins l'any 1950, sota el signe d'una acceleració creixent, els propietaris rurals van iniciar una venda de mobles a gran escala, mentre simultàniament, en les àrees urbanes va nàixer una corrent contrària que alertava les compres, basada no sols en les pròpies condicions estètiques d'aquest mobiliari, injust i degradat, sinó amb la seva utilitat en l'ordre de la decoració dels interiors.

El mobiliari tradicional, construïts per fusters locals estaven decorats amb tornejats, retalls, incisions, calats, talles sota relleu o simplement amb les seves línies elegants rectes. Els temes emprats en aquestos mobles son bàsicament temes naturistes com per exemple: fulles, flors... Son poques les decoracions de motius d'animals.

La fusta emprada per a la construcció d'aquestos mobles és la morera (la autèntica fusta Valenciana), noguera, pi i arbres fruiters. Junt amb els materials que he anomenat anteriorment que fan presència al mobiliari tradicional, son altres utilitzats com a complement d'estructura o com a mètode de decoració. Entre els primers, caldria anomenar l'espart, fibra vegetal de cultiu espontani en les muntanyes i d'ús imprescindible per als seients de les cadires, cal destacar també la bova també una altra fibra que sortia a les voreres dels rius.

Els fusters, agafaven per a la confecció d'aquestos mobles instruments bastant reduïts i senzills com per exemple martells, serres de mà, gramils, formons, gúbies... Les parts tornejades s'encarregaven els torners, enviant els fusters la fusta necessària. Tallers de torn hi havia durant els segles XIX i 1ª part del segle XX en casi totes les localitats de certa importància.

La fusta quasi mai es polia, encara podem observar en alguns mobles les petges deixades per les dents de la serra. L'ús i la neteja periòdica feta per l'ama de la casa, van ser les autèntiques pulimentadores de les superfícies de tots aquestos mobles, acabades amb el color autèntic de la fusta. Aquest to natural i el de la seva veta es reforçava domèsticament impregnant "oli de Llinàs" o "oli cremat amb blat", després d'haver fregat la fusta amb fregall d'espart, sabó natural, sorra (fina), i algunes gotes de llima.

Vicent Català Gisbert
Restaurador de mobles
C/ Molí de la Safranera, 11
03730 -Xàbia

[Ver artículo original \(153 lecturas\)](#)